

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas (toliau –Aprašas) nustato socialinės-pilietinės veiklos organizavimo bei vykdymo Vilniaus Juozo Tallat-Kelpšos konservatorijoje (toliau – Konservatorija) principus ir uždavinius, mokinių ugdymo(si) poreikių įvertinimą ir ugdymo proceso organizavimą.

2. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo poreikį lemia pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – bendrosios programos), įtvirtinančios kompetencijų ugdymą mokantis pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas.

3. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie bendrosiose programose numatyto kompetencijų (komunikavimo, kultūrinės, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninės, socialinės, emocinės ir sveikos gyvensenos) ugdymo ir padeda mokiniams praktiškai taikyti įgytas žinias ir gebėjimus bei demonstruoti vertybines nuostatas ir sudaro galimybes pažvelgti į dalykus iš įvairių perspektyvų, ypač pritaikant, išplečiant ir aktualizuojant įgytas žinias gyvenimiškose situacijose.

II SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviau dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

5. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:
- 5.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;
  - 5.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;
  - 5.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

III SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TURINYS

6. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu, ji nėra įskaičiuojama į mokymosi krūvį ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

- 6.1. prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientuotis į ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinų organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

6.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepiant mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Idealu, jei mokiniai savo stiprybes ir talentus gali pritaikyti naujame kontekste, ir tai sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo stiprybes ir numatyti galimas tolesnio mokymosi trajektorijas. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenes konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;

6.3. socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Visuomenės gerovė užtikrinama, kai visoms asmenų grupėms sudaroma galimybė lygiavertiškai dalyvauti socialiniame gyvenime. Mokinių indėlis, net ir pats mažiausias, užtikrinant šias galimybes yra neįkainojama pagalba valstybei ir visiems žmonėms. Todėl mokiniai galėtų būti skatinami savanoriauti teikiant pagalbą savarankiškai arba per įvairias nevyriausybinės organizacijas, teikiančias pagalbą stokojantiems, neįgaliems, vienišiams ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;

6.4. dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Todėl mokiniai turi būti skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems. Galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti vietos bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir / ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti kraštotyrinėje, ekologinėje veikloje, domėtis aplinkosaugine veikla, dalyvauti ekspedicijoje, žygyje, nagrinėti istorinius šaltinius ir kt.

IV SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

7. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, privaloma atlikti socialinę-pilietinę veiklą, kurios trukmė 2023–2024 mokslo metais:

7.1. II gimnazijos klasės mokiniams ne mažiau kaip 10 valandų;

7.2. I gimnazijos klasės mokiniams ne mažiau kaip 20 valandų.

8. 2024-2025 mokslo metais II gimnazijos klasės mokiniams, privalomos socialinės-pilietinės veiklos atlikimo trukmė ne mažesnė kaip 20 valandų.

9. Mokiniui, besimokančiam pagal vidurinio ugdymo programą socialinė-pilietinė veikla yra privaloma. Jos trukmė ne mažesnė nei 70 valandų. Socialinė-pilietinė veikla gali būti vykdoma ir mokinių atostogų metu.

10. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ (įsk.) arba „neįskaityta“ (neįsk.), nurodant veikloms įgyvendinti valandų skaičių.

11. Mokiniams, negavusiems įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko išsikelti naujus ar patikslinti išsikeltus tikslus ir juos pasiekti.

V SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą ir priežiūrą Konservatorijoje yra atsakingas direktoriaus įsakymu paskirtas(-i) asmuo(-ys) (toliau – Koordinatorius).

13. Koordinatorius:

13.1. mokslo metų pradžioje supažindina mokinius su reikalavimais atliekant socialinę-pilietinę veiklą, Konservatorijos organizuojamų konsultacijų dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo mokiniams grafiku ir atsiskaitymo tvarka;

13.2. individualiai ar grupėje konsultuoja mokinius dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo, nuolat domisi, kaip sekasi mokiniams, o prireikus siūlo pagalbą.

13.3. su kiekvienu mokiniu ne mažiau nei 2 kartus per mokslo metus (sausio ir balandžio mėn.) organizuoja individualius ugdomuosius pokalbius apie mokinio patirtis atliekant socialines-pilietines veiklas. Tam tikrais atvejais, mokiniai savo refleksiją apie atliktos socialinės-pilietinės veiklos rezultatus gali pateikti raštu, kuriame aprašoma, kaip sekėsi pasiekti nusimatyto tikslų, ko išmoko atlikdami socialinę-pilietinę veiklą, ką sužinojo naujo apie save ir savo artimiausią aplinką, kaip projektuos būsimą veiklą.

13.4. yra atsakingas už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą ir organizavimą.

14. Mokinys:

14.1. padedamas Koordinatoriaus, planuoja savo veiklas ir iki rugsėjo 30 dienos pasirengia planą pasirinktai socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti;

14.2. atlieka nusimatytas užduotis, reguliariai apgalvoja savo atliekamos socialinės-pilietinės veiklos prasmingumą ir pridėtinę vertę sau ir mokyklos bendruomenei, visuomenei; jei reikalinga, mokinys keičia pirminį socialinės-pilietinės veiklos planą ir koreguoja nusimatytas užduotis.

14.3. pabaigęs nusimatytas socialinės-pilietinės veiklos užduotis, įsivertina savo patirtį ir fiksuoja socialinės-pilietinės veiklos įrodymus apskaitos lape. (Priedas Nr.1)

15. Už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą, bendradarbiaujant su socialinės-pilietinės veiklos Koordinatoriumi yra atsakingi visi darbuotojai (psichologas, socialinis pedagogas, bibliotekos vedėjai, raštinės darbuotojai, ugdymą organizuojančio skyriaus vedėjai ir kt.), priklausomai nuo veiklos krypties ir turinio.

16. Mokinio pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

16.1. pateikti pasiūlymus dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;

16.2. aptarti savo pasiūlytas veiklas ir užduotis su Koordinatoriumi;

16.3. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;

16.4. apmąstyti savo patirtį ir prireikus koreguoti socialinės-pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.

16.5. kaupiti savo socialinės pilietinės veiklos įrodymus;

16.6. dalyvauti ugdomuosiuose pokalbiuose su Koordinatoriumi ir pateikti reikiamus įrodymus apie atliktas socialines-pilietines veiklas arba pateikti savo refleksiją ir įrodymus raštu;

16.7. kilus nenumatytoms aplinkybėms, koreguoti, perplanuoti savo socialinę-pilietinę veiklą.

17. Koordinatoriaus, atsakingo už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą, pareigos:

17.1. paaiškinti socialinės-pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus, Konservatorijos prioritetus ir pateikti gerųjų socialinės-pilietinės veiklos atlikimo pavyzdžių;

17.2. padėti mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo; pateikti rekomendacinio pobūdžio socialinių-pilietinių veiklų sąrašą; padėti mokiniams pasirengti savo socialinės-pilietinės veiklos planus;

17.3. organizuoti konsultacijas, pagal galimybes stebėti, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis; pastebėjus, kad mokiniams kyla sunkumų, kviešti mokinius pokalbiui ir teikti reikiamą pagalbą, atsižvelgiant į mokinių amžių ir kontekstą; jei socialinė-pilietinė veikla atliekama už mokyklos ribų, palaikyti ryšį su organizacijų atstovais, domėtis, kaip sekasi mokiniams;

17.4. teikti grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams (rūpintojams) apie socialinės-pilietinės veiklos rezultatus;

17.5. ugdymo laikotarpio pabaigoje patikrinti, kad būtų įvykdytas minimalus socialinės-pilietinės veiklos reikalavimas, apibendrinti mokinio patirtį ugdomųjų pokalbių metu arba gavus mokinio refleksiją raštu ir vertinti mokinio įvykdytas užduotis bei refleksiją.

17.6. skirti mokiniams, negavusiems įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, papildomo laiko išsikelti naujus ar patikslinti išsikeltus tikslus ir juos pasiekti.

17.7. pateikti mokinių socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lapų aplanką ugdymą organizuojančio skyriaus vedėjui ne vėliau kaip birželio 1 d.

18. Konservatorijos vadovas:

18.1. skiria už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą atsakingą klasės vadovą (kuratorių) ar kitą asmenį ar asmenis;

18.2. sudaro sąlygas paskirtiems asmenims organizuoti konsultacijas ir individualius ugdomojus pokalbius; prirėikus sudaro sąlygas mokiniams naudotis mokyklos infrastruktūra atliekant socialines-pilietines veiklas.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Mokiniai su šiuo Aprašu supažindinami pasirašytinai. Aprašas skelbiamas Konservatorijos el. svetainėje: www.vilniaus.konservatorija.lt